

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Wspierania Rodzin
w Gminie Grabica za rok 2025**

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny w Gminie Grabica w 2025 roku odbywała się na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024–2026, przyjętego uchwałą Rady Gminy Grabica.

Celem Programu jest zapewnienie spójnego i skutecznego systemu pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, ze szczególnym uwzględnieniem dobra dziecka oraz dążeniem do ograniczenia konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Adresatami Programu są:

- mieszkańcy gminy Grabica, szczególnie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz rodzin oraz dzieci i młodzieży.

Realizatorami Programu są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy,
- Urząd Gminy w Grabicy,
- placówki oświatowe, do których uczęszczają uczniowie z gminy Grabica,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb.,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- instytucje kulturalne,

- organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny.

Cele Programu realizowane były poprzez szeroki katalog działań, obejmujący w szczególności: świadczenie pracy socjalnej, udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, udzielanie stypendiów szkolnych, realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, wsparcie w ramach programów Opieki Wytchnieniowej i Asystenta Osobistego Osoby z Niepełnosprawnością, a także zatrudnienie asystenta rodziny.

Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest zapewnienie sprawnego systemu pomocy wobec rodzin zamieszkujących gminę Grabica, uwzględniając szczególnie rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Cel główny był realizowany poprzez cele szczegółowe Programu:

1. Zapewnienie wieloaspektowego wsparcia rodzinom przejawiającym trudności z wypełnianiem swoich podstawowych funkcji.
2. Usprawnienie kompetencji rodzicielskich.
3. Wsparcie potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im równych szans rozwoju.
4. Zwiększenie współpracy między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsparcia dla rodzin.

Cele szczegółowe były realizowane m. in. poprzez:

1. Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej;
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;
3. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym;
4. Świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, Opieki Wytchnieniowej oraz Asystenta Osobistego Osoby z Niepełnosprawnością;
5. Świadczenie pracy socjalnej przez pracowników GOPS;
6. Zatrudnienie Asystenta Rodziny;
7. Współorganizowanie wydarzeń integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia (np. Dzień Dziecka);

8. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych w szkołach;
9. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny;
10. Wspieranie organizacyjne lokalnych organizacji pozarządowych prowadzących działalność w obszarze wsparcia rodziny.

Istotnym elementem realizacji Programu była działalność asystenta rodziny, którego zadaniem było bezpośrednie wsparcie rodzin w przewyżnianiu trudności opiekuńczo-wychowawczych, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, poprawa funkcjonowania rodziny oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

W ramach Programu realizowane były również działania o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, w tym warsztaty i spotkania wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców oraz wydarzenia integrujące rodziny i promujące zdrowy styl życia. W szkołach realizowane były programy profilaktyczne, warsztaty oraz spektakle edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży.

Na potrzeby monitoringu i ewaluacji Programu W celu dokonania monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 dokonano analizy danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem i pomocą GOPS w Grabicy oraz analizy przeważających problemów w rodzinach. Dokonano porównania danych zawartych w tabelach 1 i 2.

Tabela nr 1.

Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	104	82
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	214	194
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	11	11
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Grabica 0-17 lat	1297	1284
Liczba osób bezrobotnych - zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, w tym z prawem do zasiłku	130	126

Tabela nr 2.

Występujący problem	Liczba środowisk	
	Rok 2024	Rok 2025
Ubóstwo	59	46
Bezrobocie	42	33

Długotrwała lub ciężka choroba	21	25
Niepełnosprawność	41	34
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych-rodzina	3	4
Alkoholizm / problem alkoholowy	5	5
Narkomania	1	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	1
Zdarzenie losowe	3	1

Z przeprowadzonej analizy wynika, że nastąpił nieznaczny spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w 2025 roku w stosunku do roku poprzedniego. Problem bezrobocia i niepełnosprawności nieznacznie zmalał natomiast pozostałe problemy pozostają na podobnym poziomie.

Dane uzyskane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. wykazują, że 12 rodzin było objętych opieką kuratora w tym:

- 8 rodzin z nadzorem kuratora w zakresie opiekuńczo – wychowawczym,
- 4 rodzin z nadzorem kuratora w sprawach karnych nieletnich.

Z usług Punktu Konsultacyjnego w Kamocinie w 2025 roku korzystało ogółem 20 osób, w tym:

- 8 kobiet,
- 12 mężczyzn.

W szkołach na terenie Gminy Grabica zorganizowano warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez Ośrodek Psychologiczno – Edukacyjny „MEDIVIA” oraz firmę Antidotum Records „RYMCERZE”. Uczniowie lokalnych szkół uczestniczyli również w spektaklach profilaktycznych realizowanych przez Teatr Kurtyna z Krakowa, Impresariat AB Art. z Łodzi oraz MOK w Piotrkowie Tryb.

Podsumowanie, wnioski, rekomendacje.

Realizacja Programu odbywała się w sposób systematyczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Sprawozdawczość prowadzona była terminowo, a podejmowane działania były monitorowane i oceniane pod kątem ich skuteczności.

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zauważyć trzeba wzrost ilości spraw związanych z realizacją zadań obowiązkowych Gminy wynikających z ustawy z dnia 09. 06. 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Potrzebne są znaczne środki finansowe na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej,

regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym oraz na zatrudnienie asystentów rodziny.

Wnioski płynące z realizacji Programu wskazują na konieczność dalszego wzmocnienia działań profilaktycznych, rozwoju wsparcia środowiskowego poprzez tworzenie m.in. świetlic środowiskowych, zwiększenia dostępności usług asystenckich w tym powoływanie rodzin wspierających oraz zabezpieczenia środków finansowych na realizację ustawowych zadań gminy w zakresie pieczy zastępczej.